

Remissvar - Regional transportplan för Jönköpings län 2026-2037

Tranås kommuns synpunkter

Förslagets utgångspunkter – övergripande inriktning

Utökade studie- och arbetsmarknadsregioner inom länet och över länsgräns är en nyckelfråga för Tranås kommun. Med de starka funktionella samband som finns mot två regioner är det inledningsvis mycket positivt att förslaget till regional transportplan för Jönköpings län har ett tydligt mellanregionalt perspektiv med utgångspunkt i den regionala utvecklingsstrategin, där framförallt det strategiska området ”Ett sammanlänkat län” är relevant.

Bland annat innebär detta att stärka och rusta befintliga förbindelser som kopplar samman länets kommuner med varandra, angränsande län samt nationella/internationella förbindelser. För de storregionala kollektivtrafikstråken som har ett stort antal resanden över länsgräns eftersträvas vidare ett likartat utbud som inom länet.

På objektsnivå har Tranås kommun i stort sett gjort samma prioriteringar som inför nuvarande plan.

Utveckling av väg 32

Framkomligheten på väg 32 har efterhand blivit en allt viktigare fråga, dels motiverat av ett ökat flöde av person- och godstransporter, dels som en följd av utvecklingen av statliga verksamheter i Eksjö, både ur arbetsmarknads- och serviceperspektiv.

Enligt förslaget har bristerna på väg 32 norr om Eksjö utretts i ÅVS och resulterat i ett antal objekt som har prövats i denna åtgärdsplanering. Det är angeläget att få en redovisning av helheten och vad som har legat till grund för prioriteringen. På längre sikt bör återstående delar av väg 32 där det inte genomförts ÅVS utredas.

Inför kommande period förordar Tranås kommun, i enlighet med gemensamt yttrande från Höglandskommunerna, en fortsatt satsning på väg 32 och med

sträckan Sunnhultsbrunn-Traneryd som första prioritet. Om möjligt bör detta objekt ges finansiering i planförslaget.

För kännedom har Tranås kommun, i samstämmighet med Aneby kommun, yttrat sig över föreslagen länstransportplan för Östergötland enligt följande: *På väg 32 finns behov av framkomlighets- och trafiksäkerhetsåtgärder på flera sträckor, såväl i Jönköpings län som i Östergötland. Den åtgärdsvalsstudie som gjorts för sträckan Sommen – Mjölby visar att såväl trafiksäkerhet som framkomlighet har klar förbättringspotential som kan åtgärdas med enklare insatser inom ramen för den så kallade trimningspotten.*

Utveckling/behov väg 133

Inför kommande planering vill Tranås kommun även lyfta åtgärdsbehovet på väg 133 Säby - Gränna, som knyter samman väg 32 med E4:an. Det är en viktig transportled med betydande volymer och många flaskhalsar, varav passagen genom Gripenberg är den mest påtagliga. Befintlig järnvägsundergång är inte bara för smal för möten, den medger inte heller passage med tung trafik som istället är hänvisad till en av få återstående plankorsningar över järnvägen. Då en tidigare fastställd arbetsplan olyckligtvis och på felaktiga grunder upphävts av regeringen bedöms objektet ha en hög planeringsmognad då avgörande utredningar redan är utförda. Passagen bör därför aktualiseras som namngivet objekt i kommande planeringsarbete.

Jönköpingsbanan – station A6 (enligt avsiktsförklaring)

Förslaget till regional transportplan tar tydligt ställning för ett stationsläge vid A6 för att minska restiderna mellan järnvägen och viktiga målpunkter med bland annat länssjukhuset Ryhov. Tranås kommun stödjer helt detta ställningstagande.

Enligt gemensamt yttrande i Jönköpingsbanegruppen, i vilken Tranås kommun ingår, är en station vid A6/Ryhov med mötesspår en mycket prioriterad åtgärd då den förväntas öka antalet resenärer på Jönköpingsbanan samtidigt som en mötesstation mellan Jönköping och Huskvarna skapar bättre robusthet och återställningsförmåga för person- och godstågen på sträckan Jönköping–Nässjö. Ett nytt stationsläge möjliggör en effektiv och hållbar arbetspendling då området innehåller en stor mängd arbetsplatser samtidigt som befintlig station vid A6-området förväntas avvecklas för regional tågtrafik då nya sträckan Byarum-Tenhult tas i bruk.

Utveckling av stationer utmed Södra stambanan

Södra stambanan (SSB) har en hög trafikering av såväl fjärrtåg, regionaltåg som godståg. I dagsläget ligger plattformarna för regionaltåg vid huvudspåret vilket

gör att konkurrensen mellan olika typer av trafik är hög. För att kunna utveckla regionaltågstrafiken utmed SSB behöver stationerna utmed järnvägen utvecklas.

För ombyggnad av Tranås station med uppställningsspår för vändande/stående regionaltåg söderifrån finns en fortsatt aktuell funktionsutredning utförd av Trafikverket (TRV 2016/1407). Detta är huvudsakligen en fråga att hantera inom ramen för den nationella transportplanen, men ett genomförande innebär nyttoeffekter på både nationell och regional nivå då spårkapacitet kan frigöras genom minskad belastning på huvudspåret då regionaltågen inte behöver stå på huvudspåret och inte heller behöver köra upp till Sommen alternativt Boxholm för att vända.

Gång och cykel längs statlig väg

För utbyggnad av gång- och cykelbanor har Tranås kommun sedan tidigare prioriterat sträckan Katarp – Säby – Gripenberg, där framförallt delen längs väg 32 efter genomförd mittlinjeseparering utgör en direkt avskräckande trafikmiljö för cykling. Sträckan Katarp – Säby – Gripenberg finns sedan tidigare med som namngivet objekt i den regionala cykelplanen, dock inte i högsta prioriteringsklass och ingår därför inte i något av alternativen i föreslagen plan.

Trafikverket har emellertid aviserat att en ombyggnad av bron över järnvägen strax norr om Säby är planerad till 2028. Då bron är av strategisk betydelse för möjligheterna till framtida gång- och cykelväg förordar Tranås kommun att ombyggnaden sker så att en gång- och cykelbana kan anslutas.

I förslaget till regional transportplan finns en särskild pott för åtgärder som är möjliga att samplanera, där framgår att: För att skapa förutsättningar för effektivare framdrift och stordriftsfördelar ska åtgärder som går att samordna med drift och underhåll eller åtgärder kopplade till andra åtgärdsområden prioriteras, förutsatt att de finns upptagna i aktuella planeringsstrategier.

Tranås kommun bedömer att samtliga kriterier enligt ovan är uppfyllda och då kommunen även genomfört en förstudie av den aktuella sträckan samt att den finns med (och därmed avses att genomföras) i den regionala cykelplanen bör finansiering av den extra kostnad som skulle möjliggöra en gång- och cykelbana i samband med ombyggnad av bron kunna finansieras inom ramen för denna pott.

Alternativa inriktningar

Förslaget till regional transportplan omfattar tre alternativa inriktningar: *Balans i åtgärder*, *Insatser för lokalt liv* samt *Satsningar i stråk*. Tranås kommun tar inte specifik ställning för något av alternativen, men konstaterar att *Balans i åtgärder* innebär störst måluppfyllelse av den regionala utvecklingsstrategin då alternativet tydligt premierar vardagsresor av både längre och kortare slag.

Samstämmigheten med den regionala utvecklingsstrategin och att detta är det alternativ som bäst motsvarar redan beslutad inriktning i nuvarande plan borgar även för en viss kontinuitet, vilket kan vara av särskilt värde i ett läge där Trafikverket nu vill skapa en möjlighet att löpande ompröva enskilda och redan beslutade objekt, vilket skulle kunna medföra omfattande konsekvenser för, bland annat, den kommunala översiktsplaneringen.

Investeringar i angränsande län

I avslutande delar redovisar förslaget till regional transportplan även större investeringar i angränsande län, bland annat Ostlänken, det vill säga nya stambanor mellan Järna och Linköping. Syftet med objektet är att minska restiden och att öka kapaciteten på sträckan samt att skapa en större redundans och därmed ett mindre störningskänsligt system. Tranås kommun uppfattar detta som ett avgörande steg som öppnar för fortsatt utbyggnad av ny stambana mot Tranås och Jönköping.

Tranås kommun anser här att en utbyggnad av nya stambanor är en mycket angelägen satsning för Sverige som helhet då en av de stora vinsterna är en kapacitetsförstärkning av hela landets befintliga järnvägssystem och att de stora samhällsvinsterna uppstår först när hela systemet är utbyggt.

Hänvisning till andra remissvar

I övrigt hänvisar Tranås kommun till tidigare remissvar på regional cykelplan samt på förslag till trafikförsörjningsprogram för Jönköpings län.